האגודה לזכויות האזרח בישראל
جمعية حقوق المواطن في اسرائيل
The Association for Civil Rights in Israel

2 בנובמבר 2026

ב ה ו ל !

לכבוד

רב-ניצב דני לוי	ניצב עו"ד עירן נהון	עו"ד רונן יצחק
מפכ"ל המשטרה	היועץ המשפטי למשטרה	מ"מ מנהלת המחלקה לחקירות שוטרים

שלום רב,

הנדון: **<u>המשך שימוש פרוע ומסכן חיים ברימוני הלם כלפי מפגינים</u>**

<u>סימוכין</u>: פנייתנו מיום 2.6.2026; פנייתנו מיום 16.6.2026; מענה המחלקה לחקירות שוטרים מיום 29.6.2026; מענה הייעוץ המשפטי למשטרה מיום 10.8.2026

אנו שבות ופונות אליכם בבהילות בעקבות מקרים נוספים של הטלת רימוני הלם על ידי שוטרים בצמידות למפגינים ובסביבת ילדים, פעוטות ונשים בהריון, בניגוד לדין ולנהלים, ובאופן אשר מסכן את בריאותם ואף את חייהם. התנהלות זו הביאה אמש לפציעה חמורה של מספר אזרחים, בהם קטין ואישה בהריון, זאת בהמשך לפציעות דומות מהתקופה האחרונה. לצערנו, חרף מספר פניות קודמות שלנו, המשטרה ממשיכה בהתנהלות זו. על כן, **נדרוש כי יופסק לאלתר השימוש המסוכן והמנוגד לדין ולנהלים ברימוני הלם, כי האירועים ייחקרו, וכי הנהלים יחודדו לכלל הדרגים**.

1. אתמול, ביום 1.11.2026, בהפגנות של הציבור החרדי בבית שמש ובירושלים, תועדו שוטרים המטילים שוב ושוב רימוני הלם בצמידות למפגינים ובסביבה שכללה קטינים ונשים בהריון. על פי הדיווחים בכלי התקשורת, לפחות שלושה בני אדם נפצעו מהטלת רימוני ההלם, בהם נער בן 15 שנפצע בינוני-קשה ואישה בהריון שנפצעה קל-בינוני (יעקב הרשקוביץ "רימוני הלם הושלכו: חמישה פצועים בהפגנת חרדים בבית שמש" **ישראל היום** (1.11.2026) (להלן: **הרשקוביץ**)). בתיעוד שפורסם ניתן לראות הטלת רימוני הלם לתוך קבוצות מפגינים ישובות (ראו הרשקוביץ, וכן חזקי שטרן "רימוני הלם, אלות ומכת"זית | ההפגנה הסוערת בירושלים – בתמונות" **כיכר השבת** (1.11.2026), חיים טוויל "20 ימי מחבוש לחתן ה'עריק': מחאה סוערת בירושלים ובית שמש • אלימות השוטרים: פצועים בינוני מרימוני הלם ובטונדה" **חרדים 10** (1.11.2026) (להלן: **טוויל**)). תועדה גם הטלת רימונים כלפי אזרחים בגן שעשועים (מערכת JDN "בגינת משחקים! מספר פצועים קשה מרימוני הלם בבית שמש" **JDN** (1.11.2026)). נוסף על כל אלה, לח"מ נשלח תיעוד של שוטרים המטילים רימוני הלם בצמוד לאזרחים שהלכו על המדרכה, בהם **אב עם ילדו הפעוט בעגלת תינוק**. ניתן לצפות בסרטון זה בקישור הזה (קרדיט: doovidl).

2. מקרים אלה מצטרפים למקרים חמורים נוספים מהתקופה האחרונה. ביום חמישי האחרון, 29.10.2026, הוטלו רימונים לתוך קבוצות מפגינים ישובים במחלף גהה ופצעו כמה מהם (חיים טוויל "'כמויות דם על הכביש': רימוני הלם פצעו יותר מ-30 מ'הפלג' בכביש 4 • תיעוד מזעזע" **חרדים 10** (29.10.2026)). ביום 8.10.2026, מפגין נפצע בינוני וילד בן 10 נפצע בעינו בירושלים מהטלת רימוני הלם (קובי ישראל "מפגינים נפגעו מפיצוץ רימון הלם בהפגנה בירושלים, בהם ילד כבן 10" **כיכר השבת** (8.10.2026)).

3. אף בפרסומי דוברות המשטרה מהשבוע האחרון ניתן לראות הטלת רימוני הלם ישירות לתוך קבוצות מפגינים צפופות (ראו טוויל, לעיל, וכן עידן יוסף "הפגנת חרדים נגד הגיוס: כביש 4 נחסם בשני הכיוונים סמוך לבני ברק" **News1** (29.10.2026)).

4. למרבה הצער, נראה כי עלינו לשוב ולהזכיר כי נוהל רימוני הלם קובע כי **אין להטיל רימוני הלם במרחק של פחות מ-5 מטרים מהמפגינים** (סעיף 6ג לנוהל אג"ם מספר 220.010.15 "הפעלה ושימוש ברימון הלם" (להלן: **נוהל רימון הלם**)). כמו כן, בסעיף 3ד(5) לנוהל רימון הלם נקבע כי **יש להימנע ככל הניתן משימוש ברימוני הלם כלפי אוכלוסיות מיוחדות כגון ילדים ונשים בהריון**, ובסעיף 3ד(3) – **כי יש לנקוט אמצעי זהירות ובטיחות על מנת סיכון מיותר**. הסרטונים שפורסמו בכלי התקשורת מצביעים על הפרה בוטה של נוהל רימון הלם, משרימוני ההלם הוטלו בין מפגינים צפופים וכוונו בין היתר לעבר גן שעשועים, והכל ללא נקיטת אמצעי זהירות וכאשר נמצאים במקום ילדים, פעוטות ונשים בהריון.

5. כזכור, בימים 2.6.2026 ו-16.6.2026 פנינו אליכם, בדרישה כי המקרים עליהם עמדנו של שימוש מנוגד לדין ברימוני הלם ייחקרו וכי הנהלים יחודדו. לתדהמתנו, למרות התיעוד הרב שמעיד בבירור על שימוש מסוכן ומנוגד לנהלים, במענה המשטרה מיום 10.8.2026 נמסר כי השימוש ברימוני ההלם היה כדין ובהתאם לנוהל המשטרתי. המענה – שכאמור אינו מתיישב עם התיעוד שהוצג בפניותינו הקודמות ואף אינו מתיישב עם תיעוד האירועים שבמוקד פנייתנו הנוכחית, ובכללם פרסומי דוברות המשטרה – מעורר קושי ממשי באשר לאופן שבו מיושם הנוהל ומצביע על חוסר האפקטיביות של מנגנוני הפיקוח והבקרה המשטרתיים על השימוש ברימוני הלם.

6. כאמור, בהפגנות שהתרחשו אתמול, כמו גם בהפגנות נוספות מהתקופה האחרונה, נפגעו מפגינים ואזרחים פגיעות קשות. נזכיר, כי בעבר פנינו אליכם בדרישה להפסיק את השימוש ברימוני הלם לפיזור הפגנות בעקבות פציעתם הקשה של מפגינים כתוצאה משימוש באמצעי זה, וכי בעקבות פניותינו תוקן נוהל רימוני הלם באופן המגביל את השימוש באמצעי. אלא שבפועל, כאמור, **הנוהל אינו מיושם ומפגינים נפגעים פגיעות קשות, ללא כל פיקוח ובקרה בנושא**. נציין בהקשר זה כי אך לאחרונה, הורה שר הפנים הצרפתי למשטרה להשהות את השימוש ברימוני הלם במהלך הפגנות התלמידים בצרפת, לאחר שביום 5.10.2026 נקטעה כף ידו של קטין בן 15 בעקבות פיצוץ רימון הלם משטרתי במהלך הפגנה. מקרה נוסף של קטיעת כף ידו של קטין בן 17 כתוצאה מפיצוץ רימון הלם במהלך הפגנה אירע ביום 17.10.2026. (ראו: Le Monde with AFP "French government suspends use of stun grenades at student protests after teen loses hand" **Le Monde** (7.10.2026); Arthur Carpentier "Police overwhelmed by October 17 protest turnout, with several groups getting 'close to the Elysée'" **Le Monde** (18.10.2026)).

7. לאור כל האמור, **נדרוש כי יופסק לאלתר השימוש המסוכן והמנוגד לדין ולנהלים ברימוני הלם, כי האירועים המתוארים בפנייה ייחקרו, וכי הנהלים יחודדו לכלל הדרגים**.

בברכה,

עדן גלעד, עו"ד
רכזת חופש המחאה

העתקים:
ניצב אבשלום פלד, מפקד מחוז ירושלים
ניצב חיים סרגרוף, מפקד מחוז תל-אביב